

„Aš per daug žemiškas...“

Nenumaldomai bėga laikas. Ateina sukaktys, skaičiuojami nuveikti darbai. Profesoriumi habilituotam daktarui Algimantui Justinui BUBNIUI – šešiasdešimt penkeri. Atėjo laikas apsižvalgyti, apmąstyti ir suvokti. Suvokti, kas nuveikta, kas padaryta, kam paskirtas, paaukotas gyvenimas. Tai nesunku. Nesunku man, nes rašau apie savo artimą bičiulį, aspirantūros metų bendražygį, bendrų idėjų, darbų ir mokslų draugą. Nesunku, nes jis tiek nuveikė, kad nebaisu šį bei tą netyčia nepaminti.

Profesorius habilituotas daktaras Algimantas Justinas Bubnys gimė 1937 m. lapkričio 16 d. Kaune, apskrities policijos nuovados raštininko šeimoje. Gyvenimiškų laikmečio peripetijų verčiama šeima persikėlė į Marijampolę, kurios I-ą vidurinę mokyklą jis ir baigė.

Vaikystės svajonė ir troškimas surasti vietą gyvenime, vietą, kurios pasirinkimas paliudytų ir sau, ir visiems, atsidavimą žmogui, tautai ir kraštui, savo pasiaukojimą kitų labui, įgyvendinamas 1962 m., kai baigęs Kauno medicinos institutą jaunas gydytojas nuvyko į Pagėgius ir pradėjo dirbti chirurgu, vėliau ir vyriausiojo gydytojo pavaduotoju gydymo reikalams. Taip išsipildė ir mamos noras – matyti savo sūnų gydytoju arba kunigu.

Pirmųjų darbo metų prisiminimai tik paliudija, kad į Lietuvos chirurgų šeimą tuomet įsijungė nepaprasta asmenybė, suvokianti profesinės pirmynžengos prasmę ir būtinybę.

Pagrindinis, pats svarbiausias jo savarankiško ir profesinio gyvenimo momentas buvo susitikimas su profesoriumi Pranu Norkūnu 1964 metais Vilniuje. Tobulinimosi ciklo laikotarpis Hospitalinės chirurgijos katedroje, padėjęs susižavėti P. Norkūno chirur-

giniu meistriškumu, jo mokslinių idėjų gausa, jo geranoriškumu bendradarbiams, jo atsidavimu savo kraštui ir tautai nulėmė visą tolesnį A. Bubnio gyvenimo kelią. Jis pajuto suvokęs ir suradęs tai, ko ieškojo, ko trūko ir norėjo, į ką veržėsi.

1967 m. A. Bubnys – jau prof. P. Norkūno aspirantas. Jo aspirantūros metai įrodė, kad į mokslininkų gretas atėjo žmogus, kuriam disertacija ne pagrindinis ir ne galutinis tikslas, kad atėjo entuziastingas mokslininkas tyrėjas, kurį įkvėpė ir gyvenimo keliu navedė prof. P. Norkūno pavyzdys ir idėjos. Daug dienų ir vakarų praleista jaukiuose profesoriaus namuose, gilinantis į jo atrastas mokslines tiesas, perimant tą norkūnišką entuziazmą ir visišką atsidavimą savo darbui, profesijai ir mokslui.

Nepaprastas darbštumas, daugybė paties atliktų tyrimų stebino ne vieną to laiko bendradarbį. Dar nepasibaigus aspirantūrai A. Bubnys parašė ir įteikė disertaciją „Dempingo sindromo dažnumas ir intensyvumas po hemigastrektomijos su vagotomija ir be jos“. 1970 metais ją apgynė.

Aspirantūros pabaigą vainikavo sėkmė: A. Bubnys paskiriamas Hospitalinės chirurgijos katedros asistentu. Tai reiškė tolesnį mokslinių idėjų plėtojimą dirbant greta ir kartu su Mokytoju. Deja. Perdėm buitškos peripetijos, taip nederančios aplinkai, kurioje jos karštais vyksta, privertė A. Bubnį, dar kaip reikiant ir nepradėjus savo asistento karjeros, persikelti į Fakultetinės chirurgijos katedrą, kurios darbuotojai gvildeno kitas mokslines kryptis, kurioje P. Norkūno mokslinių idėjų pasekėjų nebuvo.

Tačiau šis periodas ir įrodė, koks pastovus, koks ryžtingas ir koks atsidavęs savo mokslinei tiesai yra A. Bubnys. Koks jis ištikimas savo mokytojui ir su juo pradėtiems darbams! Opaligės etiopatogenezės tyrimai ir optimalių gydymo metodų paieška – darbas ne tik nelengvas, bet ir labai ilgas. Juk naujus gydymo būdus turi patikrinti ir įvertinti ne vieni metai. A. Bubnio kantrybės ir ryžto užteko ir tam.

1994 m. jis apgynė savo habilitacinį darbą – „Chirurginė ulcerogeninės zonos ir skrandžio sekrecinės funkcijos korekcija gydant gastroduodenines opas“. Tai buvo didžiulis preciziškai atlik-

tas darbas, kurio teiginiai ir rekomendacijos paremtos daugiau nei du dešimtmečius trukusių studijų patirtimi. Toliau vystydamas prof. P. Norkūno opų etiopatogenezės teoriją, A. Bubnys surado naujus opų etiopatogenezės dėsningumus, sukūrė teorinio operacijų pagrindimo modelį ir tris operacijų būdus, tapdamas tausojančių skrandžio operacijų pionieriumi. Jis pirmasis ir vienintelis prof. P. Norkūno mokinytis, kuris savo mokytojo sukurtą opų etiopatogenezės ir patogenezinio gydymo teoriją kūrybingai išvystė ir pakėlė į kokybiškai aukštesnį lygmenį.

Pedagoginis darbas – ne mažiau sėkmingas. Pradėjęs asistentu, 1979 m. A. Bubnys išrenkamas Fakultetinės chirurgijos katedros docentu, o 1988 m. – katedros vedėju. 1995 m. jam suteiktas profesoriaus vardas.

Fakulteto pertvarkos metu 1990 m. išrinktas Vilniaus universitetinės Santariškių klinikinės ligoninės Abdominalinės chirurgijos klinikos vadovu, kuriuo išbuvo iki 2002 metų rugsėjo.

Šis darbas parodė, kad A. Bubnys yra ne tik gabus mokslininkas, tačiau ir labai patyręs chirurgas praktikas bei geras organizatorius. Jo suburta ir sukurta pilvo chirurgijos klinika įrodė savo nepaneigiamą prioritetą Lietuvos chirurgijoje ir operacijų skaičiumi, jų lygiu, naujovių diegimu, ir chirurgų ugdymu, jų tobulėjimu. A. Bubnio rūpesčiu gauta vyriausybės finansinė parama leido aprūpinti kliniką naujausia medicinine įranga, rekonstruoti operacines, kurios dabar atitinka pasaulinius standartus.

Prof. A. Bubnio kaip gydytojo chirurgo sugebėjimus bei kvalifikaciją įvertino ir pacientai, 1999 m. išrinkę A. Bubnį Metų gydytoju.

Daug dar būtų galima vardinti profesoriaus A. Bubnio savybių ir nuopelnų, priminti tai, kad jis yra įvaldęs ir daro visas įmanomas pilvo ertmės operacijas, pradedant stemplės chirurgija ir baigiant kepenų persodinimu, kad jis pirmasis Lietuvoje pradėjo endoskopinius kasos ir tulžies latakų tyrimus, padarė pirmąsias endoskopines operacijas – papilofinkterotomiją, polipektomiją, vidinių fistulių formavimą, pirmąją laparoskopinę cholecistektomiją. Jų tiek, kad šis pasakojimas prarastų savo mintį, pasimetęs tarp chronologiškai dėstomų faktų.

Vis tik, tarp visų darbų pats didžiausias jo nuopelnas ir, manau, pati didžiausia jį gobianti garbė – tai sugebėjimas perimti ir išsaugoti savo mokytojo prof. P. Norkūno mokslinių darbų, idėjų ir gyvenimiškų principų tęstinumą. To nepadarė kiti ne mažiau garsūs mokiniai. Tai ypač svarbu ir reikšminga dabar, kai nebeliko net ir tos katedros, kurią sukūrė, išaukštino ir daug metų puoselėjo prof. P. Norkūnas. Abdominalinės chirurgijos klinika, dabar – Pilvo chirurgijos centras – vienintelė šalyje klinikinė ir mokslinė bazė, kurioje tęsiamos prof. P. Norkūno idėjos, jomis grindžiamas realus, tobulas ir teisingas gydymas bei šio gydymo principų ir praktinių įgūdžių mokomi Lietuvos chirurgai.

Toks jis, profesorius habilituotas daktaras Algimantas Justinas Bubnys, švelnios ir jautrios gydytojos Nijolės vyras, veiklaus ir energingo ekonomisto Gintaro tėvas, mokytojos ir trijų inžinierių brolis, visą savo gyvenimą paskyręs mokslui ir chirurgijai, nereitai nuskriausdamas savo artimuosius laiko, skiriamo jiems, stoka.

Tokių žmonių gyvenimas nelengvas. Tokių žmonių artimųjų gyvenimas taip pat nelengvas, jėgų suteikia tik paguoda, kad viskas atiduodama tam krikščioniškajam siekiui, kuris verčia aukotis kenčiančiam ir vargstančiam.

Savo, bendradarbių ir visų mūsų bendrų bičiulių vardu linkiu sėkmės, sveikatos, stiprybės ir ilgų metų.

Mama norėjo, kad sūnus taptu kunigu arba gydytoju. „Aš per daug žemiškas...“ – tarė sūnus ir tapo gydytoju. Jis savo mediciniškuoju amatu, savo mediciniškuoju menu gydė žmonių kančias, gydė jų kūnus. Ir sielas.

Prof. habil. dr. Leonas NOREIKA